

Вместе с тем, экономика слишком сложноструктурированная и непредсказуемая сфера человеческой деятельности, где предприниматели постоянно придумывают что-то новое. Н. Винер охарактеризовал сферу экономики словом «аморфная» [6, с.101], партнёры Deloitte сетуют на высокую «фрагментацию» и «вариативность» бизнес-процессов, что сильно стопорит развитие RPA [3]. Внедрять компьютерные системы управления в таких условиях проблематично. А нужно! Вручную обрабатывать постоянно растущие объемы экономической информации просто невозможно.

Одним из путей преодоления проблем компьютеризации бухгалтерского учета могло бы стать усовершенствование системы регламентации бизнес-процессов и их бухгалтерского учета. Действующая система регламентации не очень способствует внедрению компьютеров, способных действовать только в рамках четких программ. В неформализованной среде способен действовать только человек. Например, разобраться в таком регламентирующем документе: «...с 2019 года объект налогообложения НДС по операциям с возвратной тарой возникает как у продавца, так и у покупателя: в случае не возврата покупателем возвратной тары в установленный срок – продавец товара, отгруженного в возвратной таре, становится также продавцом возвратной тары, а покупатель товара, приобретенного (полученного) в возвратной таре, становится также покупателем возвратной тары; в дальнейшем, в случае, если покупатель товара, приобретенного (полученного) ранее в возвратной таре, ставший также уже и покупателем возвратной тары по истечении установленного срока ее возврата, осуществит возврат такой тары – покупатель выступает уже ее продавцом» (письмо Минфина и Министерства по налогам и сборам РБ от 30.01.2019 №2-1-9/00283 и № 5-1-17/29) [7]. Человек-бухгалтер, пусть и не с первого прочтения, но всё-таки поймет, как надо действовать.

В условиях роботизации экономики форма регламентации бухгалтерского учета должна меняться. От аморфных, ориентированных на людей, инструктивных текстов надо уходить. Бухгалтерские инструкции должны представлять собой четкие алгоритмы действий. Они должны писаться на специальном алгоритмическом языке, включающем формализованные бухгалтерские термины и специальные логические выражения для их увязки. Например, выражения типа: «если ..., то...». Подобные формализованные тексты гораздо легче могут быть преобразованы в электронную запись и представлены в виде программного скрипта. Таким образом, запись бухгалтерских нормативных документов с помощью алгоритмов, несомненно, поспособствовала бы развитию компьютерного бухгалтерского учета.

Список использованных источников: 1. The Future of Jobs Employment, Skills and Workforce Strategy for the Fourth Industrial Revolution. *Executive Summary WEF, January, 2016*. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_FOJ_Executive_Summary_Jobs.pdf. 2. Accountants and Auditors. *Occupational outlook handbook*. URL: <https://www.bls.gov/ooh/business-and-financial/accountants-and-auditors.htm>. 3. The robots are waiting. *Deloitte*. URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/uk/Documents/consultancy/deloitte-uk-the-robots-are-waiting.pdf>. 4. ЦБ РФ: Стабильности рынков угрожают роботы. URL: <https://www.finanz.ru/novosti/aktsii/cb-rf-stabilnosti-rynkov-ugrozhayut-roboty-1028219205>. 5. Винер Н. Я – математик: пер. с англ. Москва: Наука, 1967. 350 с. 6. Винер, Н. Творец и робот: пер. с англ. Москва: Прогресс, 1966. 103 с. 7. О налогообложении НДС операций с возвратной тарой: письмо М-ва по налогам и сборам Респ. Беларусь и М-ва финансов Респ. Беларусь от 30.01.2019 г. № 2-1-9/00283 и № 5-1-17/29. *КонсультантПлюс*: Беларусь. Технология 3000 / ООО «ЮрСпектр». Минск, 2019.

УДК 336

О. Д. Кирилов, студент групи ЕК-22,

Науковий керівник: **С. П. Барановська**, канд. екон. наук, доцент кафедри обліку та аналізу Національний університет «Львівська Політехніка», м. Львів, Україна

СУЧАСНІ ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Ключові слова: фінансові технології, FinTech-фірми, банки, банківська діяльність, конкурентоспроможність, Amazon, eBay, фінансові інновації, краудфандинг.

Фінансові технології, або фінтех, є одним із яскравих прикладів інновації у світі. Однак особливого поширення фінтех зазнав лише в останні два роки, разом із виникненням нової

цифрової валюти – криптовалюти. Нині фінтех приваблює не тільки розробників програмного забезпечення, а і гравців фінансового ринку, які готові втілювати в життя інноваційні рішення. Загалом фінтехи – це компанії або сервіси, які за допомогою новітніх технологій спрощують виконання фінансових операцій та послуг у багатьох сферах.

Вперше про фінтехи згадали з моменту становлення Інтернету наприкінці 90-х і аж до кризи 2008 року. У цей час основною моделлю стали онлайн-платежі й супутня інфраструктура. Компанії в цій сфері пропонують кращі умови, ніж у банках, за рахунок більшої гнучкості роботи, онлайн-моделі, вміння працювати з альтернативними даними. Ці сервіси надають удосконалені види послуг, такі як страхування (Insurtech), платіжні операції, кредитування P2P, грошові перекази та інші. Серед фінтехів також існують необанки та системи зі штучним інтелектом – унікальні рішення у сфері банківського сервісу без фізичних відділень, які можуть легко позмагатися з класичними банківськими установами [1].

Для розвитку фінтехів необхідні: стабільне покриття мобільним зв'язком та Інтернетом, сприятливе законодавство, доступ до капіталу і інвестицій та, що дуже важливо, освічені користувачі. Український фінтех перебуває на етапі зародження та налічує близько 50 компаній. Донедавна найбільшим прикладом фінтех був ПриватБанк. Його технологічні послуги випереджали не лише український ринок, але і європейський [2].

У наш час найпопулярнішими представниками сфери фінтехів у світі є Amazon та eBay. Важливим пріоритетом цих компаній є підвищення платоспроможності й безкорисливості для клієнтів.

Amazon має репутацію реалізатора нових продуктів, що прагне працювати на користь популярних та власних брендів, а також сприяє роздрібній торгівлі. Компанія здебільшого використовує дрібних торговельних представників для визначення тенденцій на нішевих ринках, а потім просуває їх за рахунок зниження цін. Водночас eBay має авторитет на ринку, де найчастіше продаються товари, які були у використанні, та предмети колекціонування. Незважаючи на це, 81 % товарів компанії є новими.

Щодо впливу на міжнародний ринок, Amazon володіє 12 доменами вебсайтів у Північній Америці, Європі тощо. А компанія-конкурент керує 25 доменами на глобальному рівні. Згідно зі звітами сервісів, 33 % продажу Amazon були здійснені за кордонами США, коли в eBay 57 % були з інших країн. Тобто, на відміну від банків, у фінтехів є більше можливостей щодо інтернаціонального ринку та поширення свого впливу [3].

Ринок Amazon налічує близько 300 млн споживачів, що вдвічі більше від показників eBay. Причому 10 % становлять користувачі мобільного додатку Amazon App. Подібні додатки є дуже зручними і швидкими в питаннях фінансових операцій, на відміну від банків, адже можна керувати всіма власними фінансами та операціями лише за допомогою свого гаджета. Незважаючи на велику кількість споживачів, більшість із них порівнюють знайдені на Amazon товари в інших джерелах, а покупці eBay більше дбають про якість послуг та товару, ніж про назву бренда, але очікують низькі ціни.

На відміну від банків в онлайн-сервісів своя система сплати податків. При продажі свого товару eBay стягує 10 % від кінцевої ціни, що на 5 % відсотків менше, ніж вимоги Amazon. До того ж перша компанія включає до ціни податок PayPal. Суть у тому, що продавці отримують в середньому на 5 % більше прибутків у разі використання eBay в порівнянні з Amazon [3].

Підсумовуючи, можна зауважити, що фінансові технології створені для того, щоб конкурувати з традиційними фінансовими організаціями, такими як банки й посередники на ринку фінансових послуг, застосовуючи новітні технології Інтернету. Очевидно, що масштаб фінансової екосистеми дозволяє створювати відносно великі бізнеси в сегментах, незайнятих банками. Такий стрімкий розвиток фінтехів може стати одною з причин неактуальності банків у майбутньому.

Список використаних джерел: 1. Поченчук Г. М. Фінансові технології: розвиток і регулювання. *Економіка і суспільство*. 2017. №13. С. 1193-1200. 2. Що таке фінтех? URL: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/papernyk/shcho-take-fintekh-2445080.html>. 3. Selling on Amazon and eBay. URL: <https://crazyliester.com/blog/selling-on-amazon-vs-ebay>.